

חזקני בועז וימימה

נולד ב-1927 בשכונת בורוכוב, גבעתיים
התגייס לפלי"ם ב-1945



ה ע ס נ ה ר י ס ' 0

הכשרת קיסריה - שפיים

התגייסתי בספטמבר 1945 במסגרת הכשרה מגויסת, של שתי קבוצות שהתאחדו:

קבוצת אלומות רביבים משכונת בורוכוב. וקבוצת הזורע מסניף תל-אביב, שהיוותה גרעין של ימאים מסקצית הפועל כירקון תל-אביב. לימאים כבר היה נסיון בחתירה והדרכה בנושאי ים שונים. חלק מההכשרה כבר התגייסה במסגרת הפלי"ם עם הקמתו באוגוסט 1945.

ההכשרה קלטה חברים מכל הארץ. הימאים מבין חברי ההכשרה עבדו על שתי הספינות של קיבוץ שדות-ים עליזה ונאמן, אשר עבדו בדיג חופים ודיג עמוק. הנסיון של חברי ההכשרה היה לעזור רב למפקדי הפלי"ם. וביחוד לחוליה של יוחאי בן-נון אשר אפשרו כניסה נוחה לנמל חיפה לצורך החדרת חומר נפץ ועלוקות אשר שימשו לפיצוץ אוניות הגרוש הבריטיות וסירות המשטרה, שפוצצו בתחילת המאבק. למזלי הגעתי לפלי"ם עם רשיון נהיגה מסחרי מנדטורי ואחרי זמן קצר הייתי נהגו של יענק'לה סלומון המגד, אברהם זכאי-מפקד הפלי"ם, סמק ובני מהרשק, שעבר בין כל מחלקות הגדוד הרביעי והעלה את המורל בספיץ' שלו הידוע, בין נען בדרום דרך קיסריה מעברות שריד ואילת השחר.

לפני כל "הורדה" בני היה יוצא מכליו בדאגה לכל ספינת מעפילים שברוך.

לכל פלוגה וגדוד היה מקום מוסווה ומקום מפגש, במעברות, חדרה גבעת השלשה וגבעת-חן ברעננה.

עבדתי מספר חודשים עם יוס'קה ריבקינד שהיה מפקד הפלי"ם תקופה מסוימת וכן קורס 6 בקיסריה.

זכורני שנסענו ל"הורדה" לכוון נהריה ופתאום נקלענו בכביש הראשי בין רעננה למעברות בכבישים עמוסים ב"כלניות", על משאיות וטנדרים שחסמו את הכביש. בטנדר שלי היתה תקלה ברדיאטור-נזילת מים והם מיד נחלצו לעזור לנו ונתנו לנו את מלוא העזרה וגם מיכל מים העיקר שנגיע ליעדנו בשלום.

בהיותי נהג של נחום שריג וחיים זינגר היה לי הכבוד לעזור לחוליה של יוחאי, ליפסון, איזי וראובן הירש בהכנות לפיצוץ אוניות הגרוש, אימפריאל רויאל באוגוסט 1946

העברתי ממסגרות קבוץ מעוז את הפריטים של העלוקות שחיים זינגר הרכיב מפנסי מכוניות בצורת קונוס על מנת לייצור את האפקט של מטען חלול שהיה ידוע כבר אז. ומגנטים כדי שיוכלו להתפס על דופן האניה אחר ניקוי הזקן שבדפנות האניה.

בטנדר שלי היו סליקים מיוחדים שהיו מורכבים ממכלי קרביט ובלון חמצן סגור הרמטי ופריטים להסוואה מחלקי מסגרות ומטפי אש. החלק העליון של המיכל היה נפתח ע"י בורג סודי הנקרא אפציר, ניתן להכניס לתוך המיכל 50 עד 100 אצבעות ג'לניט ארוזות בניד פרגמנט, כמו נקניקיות. את כמויות החומר הייתי מקבל במחצבות סולל ובונה בבנימינה או בנשר - (חרייבה) והייתי מעבירם בסליקים המיוחדים לקיבוץ שער העמקים ומוסרם לרפי תרנגול, או לאלכס - חבלן הגדוד הראשון.

בדרך עברנו מספר צ'ק - פוסטים בריטיים. הלב רטט מפחד אך בדרך כלל זה נכנס לשגרה.

יצא לי להגיע עם חיים זינגר לקיבוץ נען ולקחת את הטיסים לאמונים בג'וארה.

הגעתי עם הסליק לנען ומלאתי אותו עם ברז וסטנים, קבלתי את ודלס הטייס שהיה אחראי וסגנו של בלאק כדי להוביל אותי לג'וארה בבטחה, בדרך לא דרך.

זכורני מסעות של המחלקה עם משה ליפסון להבאת נשק וחומר נפץ מגבעת חיים - הליכה של לילה שלם - הלוך וחזור עברנו בקרבת גבעת אולגה ליד הפרוז'קטור המסתובב. עם בוקר הגענו לקיסריה - אם הפלי"ם. היה זה ארון טוב לחברי הכשרת קיסריה, ההכשרה היתה בקיסריה עד יוני 1946 משם עברנו לקיבוץ שפיים.

אזכיר עוד את אנשי הסליקים משה אפ, ירחמיאל הג'ינג', זיוי צפרירי, אורי שלה, שמחה פלק, ומתי שני שעבדו בסליקים של שדות ים וחפרו ברפתות של גבעת השלשה ומשמר השרון, שריד וסליק נוסף של הפלי"ם שנמצא בקבוץ מעברות וטרם נמצא עד היום.

כמה מילים על החיים בהכשרת קיסריה. היו לנו 10 אהלים הודיים ורק למ"מ ולמ"כ היו אהלים עגולים. כאשר הגעתי התיצבתי בפני המ"מ ביל והמ"כ פוזה, לוי ועזרא. רוב הזמן עבדנו בעבודה די קשה בפלחה, ובזיפוף מלאנו שקים

ובמלחמת ששת הימים ובמלחמת יום הכיפורים (במלואים). לאחר השחרור התחתנתי עם ימימה, יש לנו 2 ילדים ו- 6 נכדים. הייתי חבר "דן" ומדריך לידיעת הארץ, וכעת אני סוכן ביטוח.

הכשרת קיסריה - שדות ים

שמי ימימה חוקני (שמחוני) ילידת 1927. עד גיל 14 גדלתי במושבה רעננה, מושבה קטנה ובעלת איכות תרבותית וחברתית.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה עברנו לרמת-גן. השתייכתי לתנועת הנוער העובד בשכונת כורוכוב ואתם יצאתי להכשרה הימית בקיסריה. הגעתי להכשרה במרץ 1946. מחנה אוהלים - בחלקם מרוכזים בחלקם עגולים, המיטות שקועות בחול, מתחתן המזוודה. הכל ספוג בחול, הבגדים, השמיכות והשערות.

לכל אוהל עשית קטנה שלרוב היתה עם אוהל שבור, כך שלכל המחנה היתה לעיתים עשית אחת.

ליד מחנה האוהלים היתה מקלחת מפח עם דלת שתמיד היתה פתוחה. בין המקלחת של הבנים והבנות מחיצה עם מספר חורים, חלקם להצצה וחלקם להעברת הסבון. כל זה לא פגם באוירה הלבבית והנעימה של יחד.

אוכל רב לא היה בקיסריה שהיה קיבוץ עני, האוהלים לא תמיד עמדו בסערות והרוחות החזקות ולעיתים קרסו על יושביהן. החיים זרמו מבלי להתחסם לקטנות, אנו צפינו לקראת המשימות הגדולות שלפנינו - הורדת המעפילים. חלק גדול מהאימונים שלנו היו בים היות והיינו הכשרה ימית. יצאנו לים בימים קרים, למדנו להחזיק משוט, לחצות גלים גבוהים, למדנו להחזיק מפרש והגה בים סוער כאשר הסירות כמעט ו"שתו מים". הפחד היה רב, היינו ללא הגורות הצלה וללא אמצעי קשר, ומזל שלא התהפכנו. לפעמים יצאנו להפלגה ממושכת של יום בים סוער ובים שקט.

אני אישית מאוד אהבתי את האימונים בים למרות הפחד והן זכורות לי לטוב.

ה-13 לחודש נחוג ברוב שמחה והנאה בסככה יחד עם אנשי הקורס הימי. בין "הכוכבים" היו דן בן-אמוץ, שייקה אופיר, יוש ועוד שכרגע איני זוכרת. גד אשר נגן באקורדיון ואנו רקדנו לצליליו.

חיכינו בציפייה לשעה הגדולה - הורדת המעפילים. לצערנו יצאנו מספר פעמים ליעד ההוראה וברוך נתקבלה ההודעה שהספינה נתפסה. הצער והאכזבה היו קשים.

רק פעמיים הצליחו חלק מחברינו לקחת חלק בהורדת המעפילים: בספינה חנה סנש - בנהריה, ובאוניה שבתאי לודזינסקי - בניצנים. חלק מחברינו יחד עם העולים שלא הצליחו לברוח הגיעו לקפריסין ועסקו בארגון ההגנה ולימוד העברית.

זה היה המפגש הראשון שלנו עם ניצולי השואה.

על גבי שיירות גמלים שכרו על שפת נחל חדרה, העבודה היתה קשה. חלק מהחברים עבדו בספינות של קיסריה וחלק בפלחה של קרית בנימין.

האימונים היו ביבשה ובים, בסירות רב תרצה ורבקה, המדריכים היו חברי ההכשרה או המ"כ. חיי התרבות של ההכשרה והפלי"ם התמקדו בסככה של קורסי הפלי"ם בעיקר חגגנו את לילות ה-13 לחודש ברמת כוסית עם שייקה, דן, יוש, ואסקימו.

לפני השבת השחורה עברנו לשפיים - קיבוץ ותיק ויותר מבוסס מקיסריה. לקיבוץ היו 8-10 טרקטורים שונים, והיה סיפוק רב לעבוד בפלחה, בשדות שפיים וכן בשדות של ערבים מסביב לקיבוץ (עלי קאסם).

המ"מ היה יוסי ליברמן ואידל, והמ"כ אריה שוורצמן, רב וברוך.

האימונים התמקדו בעיקר במסעות היינו מגיעים עד כפר ויתקין ומכמורת והשיא היה המסע לנגב, במסלול מסעות פלוגת הפלמ"ח.

יהודה פרא היה מפקד המסע והעז היה המוביל. מסלול המסע ארך 10 ימים מראס זווערא דרך, עליה למצדה, סדום, ואדי פוקרה, מכתש הקטן תל-רחמה, נחל צין, עברת ושיבטה ללא שקי שנה עם כל האוכל והמים על הגב.

שיא ההורדה של הפלי"ם היתה האניה שבתאי לודזינסקי. היתה לי הזכות להביא לחוף את החבל הגדול באורך של 150 מטר לקשירת האניה בטנדר שלי מוסווה. אתי כמכוננית היה הד"ר יוסף מקיבוץ עין דור.

כידוע האניה נתקעה ועלתה על שרטון והמעפילים קפצו למים. חלקם הוכרחו לישובי הסביבה וחלקם ביחד עם אנשי הפלי"ם וחברי ההכשרה שלנו הגיעו לקפריסין. אני קיבלתי פקודה מיוסף המ"פ לברוח בטנדר שלי עם דויד'קה נמרי לכוון תל-אביב.

בסוף 1947 השתחררנו מהפלמ"ח והיינו בפלוגת עבודה בקרית חיים חלק מהבנים עבדו בנמל וחלק מהבנים עבדו במסגריה בעין חרוד. עם תחילת קרבות מלחמת השחרור הגעתי לגדוד ה-4 לקריה בת"א לפני מבצע נחשון והמלחמות על הדרך לירושלים.

לאחר מכן הגעתי במאי 1948 לגדוד ה-7 כקצין רכב עם יוחנן המג"ד וסגנו יוס'קה ריבקינד, זו היתה תקופת הקרבות הקשה ביותר מ-17 למאי 1948. התמקמנו ברוחמה וברורות, השתתפנו בקרבות אשדוד, צומת גבעתי. נפלו הרבה קורבנות מהגדוד.

לאחר מכן חזרתי לגדוד ה-4 הראל הייתי קצין רכב במבצע דני. לאחר 3 חדשים הגעתי לגדוד החדש של הראל - גדוד 10 בפיקודו של שלמה שלאון, גברוש, אברהם בן-דרור ורפול.

השתתפנו במבצע יואב וחורב בנגב (מבצע ההר הכוונה לכיבוש בית-שמש בית-ג'ימל, דיר אל האווה והגענו עד חוסן) לאחר פרוק הראל הייתי קצין מודיעין בקדש